

HR

COOL *Ture*

MUST

SEE | KNOW | DO

LOŠINJ

ISLAND OF VITALITY

6 str.

MUST

See

Atrakcije za koje vrijedi "ako ih niste vidjeli, niste ni bili na Lošinju i otocima...,,

21 str.

36 str.

MUST

Know

Ako ovo znate, možete reći da ste domaći :D

57 str.

22 str.

MUST

DO

Probaj ono što je nama "dobar dan,,!

35 str.

APSIRTOVI

otoci

Upravo ovdje, na cresko-lošinjskom otočju, završila je čuvena mitska potjera prvih Grka. Epska priča o herojskim podvizima, fatalnoj ljubavi i izdaji započela je u grčkoj Tesaliji gdje je kralj Pelije obećao Jazonu da će mu vratiti očevo prijestolje ako mu donese Zlatno runo iz daleke Kolhide. Bila je to prava „nemoguća misija“. Trebalo je preploviti opasno Crno more, uvjeriti kralja Ejeta da mu preda Zlatno runo i uspavati zmaja koji ga je čuvao. Sve je to Jazon uspio „uz malu pomoć bogova“, posebno božice Here, koja je začarala čarobnicu Medeju, Ejetovu kći. Medeja je pobjegla s Jazonom, a za njima je krenula velika potjera koju je vodio Apsirt, njezin brat.

Jazon i Argonauti nisu se mogli vratiti kući poznatim putem pa su pobjegli onim o kojem su čuli tek iz maglovitih priča – preko ušća Dunava i njegovih pritoka sve do sjevernog Jadrana. Međutim, Apsirt se, ovdje, već utvrdio i sklopio savez s otočanima. Spreman na častan sporazum s Jazonom, pristao je na sastanak kod obližnjeg Artemidinog hrama, ali bila je to zamka. Jazon je ubio Apsirta i pobjegao s Medejom i Zlatnim runom, zaštićen strašnom olujom kojom je Hera zaustavila Kolhidane u daljnjoj potjeri. U strahu od kraljeva bijesa, Kolhidani su ostali živjeti na tim otocima. Nazvali su ih Apsirtides, Apsirtovim otocima, u čast i na spomen kolhidskom kraljeviću.

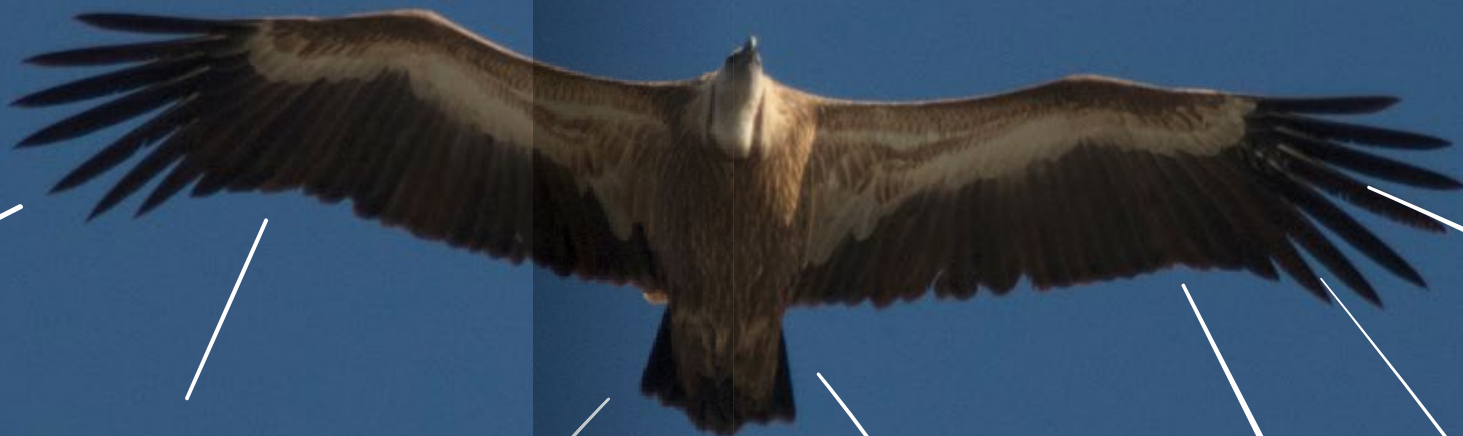
6 str.

MUST

See

Atrakcije za koje vrijedi "ako ih niste vidjeli, niste ni bili na Lošinju i otocima...,"

21 str.

1.

APOKSI— —OMEN

MALI LOŠINJ

Dok se njegovo skladno mišićavo tijelo sjaji brončanim sjajem, on zamišljenog pogleda čisti svoj strigil. I tako već preko 2000 godina. Sjeća se slavnog vremena pod grčkim suncem kada su mu se svi divili, ali i mračnog skladišta u koje su ga bacili kada im više nije trebao. Sjeća se i dana kada je pun nade u novi život zaplovio put sjevera i ponovno završio u mraku, ovaj put morskih dubina. Dugo, predugo, gledao je ribe i brodove kako prolaze... I kada je već mislio da će se do kraja pretvoriti u stijenu, jedna ruka dotakla je njegovu glavu! Izronio je iz jadranskih dubina i, očišćen od naslaga vremena, sada ponovno blista u vlastitom *museionu*, podignutom njemu u čast, u gradu na otoku čuvenih liburnijskih moreplovaca.

Yep, done and done!

MALI LOŠINJ

Četiri dame čekaju vas u tišini palače Lošinjskog muzeja. Jedna je drevna i tajanstvena *Dama s Čikata*, druga elegantna, barokna *Dama u crnom*, treća prava *Lošinjanica* u svečanoj nošnji, dok četvrtoj, *Meditaciji*, vidimo tek sjajno lice uronjeno u misli.

Yeah, I sure did!

2.

ČETIRI DAME U LOŠINJSKOM MUZEJU

3. LOGER “NERE— —ZINAC,”

MALI LOŠINJ

Nakon stotinu godina marljivog rada, star i slomljen čekao je svoj kraj. No, Fortuna mu se nasmiješila i zahvaljujući vještim rukama kalafata ponovo je rođen i vraćen u more koje mu pripada. On je “mali brat,, slavnih lošinjskih jedrenjaka, posljednji od svoje vrste. Umjesto tereta drva za staklarske peći u Veneciji, sada u svojoj štivi prenosi priče o drvenim jedrenjacima i njihovim posadama novim generacijama zaljubljenika u more i brodove. Njegova vitka silueta s dva jarbola, koju su generacije otočana poznavale samo kao amblem na nerezinskom grbu, sada krasi malološinjsku luku. Lošinjski loger spreman je za plovidbu – želimo mu dobro more!

YES, I DID!

4.

VIA CRUCIS S POGLEDOM

MALI LOŠINJ/KALVARIJA

Kažu da pomorski kruh ima sedam kora i da more nije za svakoga. Tvrd je to život, pun opasnosti, odricanja i usamljenosti. Križni put na brežuljku Kalvarija, s kojeg se sa svakom novom kapelom otvara pogled na stari dio Malog Lošinja, podigle su obitelji lošinjskih pomoraca.

Tried it, loved it!

**KAŽU DA POMORSKI KRUH
IMA SEDAM KORA I DA
MORE NIJE ZA SVAKOGA**

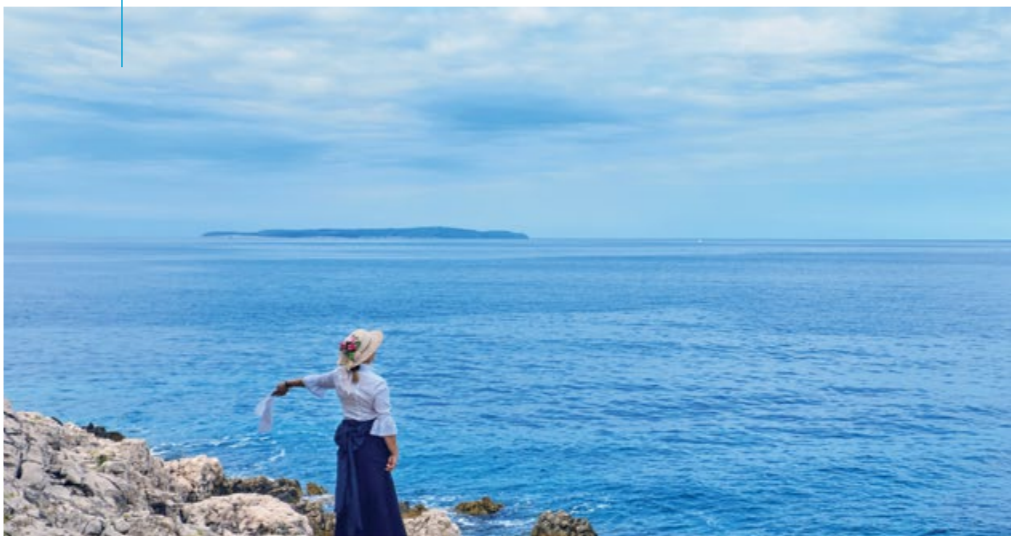

MIOMIRISNI VRT

5. MALI LOŠINJ

Sve što raste i miriše, hrani i liječi otočnu dušu i tijelo, saželo se u ljupki mikrokozmos jednog kamenitog lošinjskog vrta. U svako doba godine ovdje nešto cvjeta i donosi ploda, uz pomoć vrijednih ruku vlasnice Sandre i njenih "vrtlara", – velikog magarca i malog ovna.

WOULD DO AGAIN!

6.

VELA STRAŽA

ČIKAT

Nije najviša, ali je najvažnija među starim lošinjskim stražama jer se s nje oduvijek nadgledao jedini prilaz veličanstvenoj Augustovoj uvali i malološinjskoj luci. Danas je omiljeni prigradski vidikovac do kojeg vodi slikovita staza kroz stoljetnu šumu borova i čempresa.

Been there, done that!

7. ANNUNZIATA

ČIKAT

"Ne odvrti očiju od sjaja ove Zvijezde ako ne želiš da te obore oluje," piše na pročelju crkvice Navještenja Marijina na ulazu u uvalu Čikat, mjestu zavjeta, čežnje i zahvalnosti lošinjskih pomoraca. Njezini zidovi prekriveni su slikama njihovih brodova spašenih samo čudom molitve.

This also!

LANTERNA

8.

ČIKAT

Nigdje kao kod Lanterne, svjetionika na ulazu u uvalu Čikat, stijene nisu tako nalik valovima koji su ih oblikovali – slojevite, pločaste i uzbibane kao “mrtvo more”, nakon južine. Južina je ovdje veličanstvena, sva u grmljavini valova i morskoj pjeni.

YES I DID!

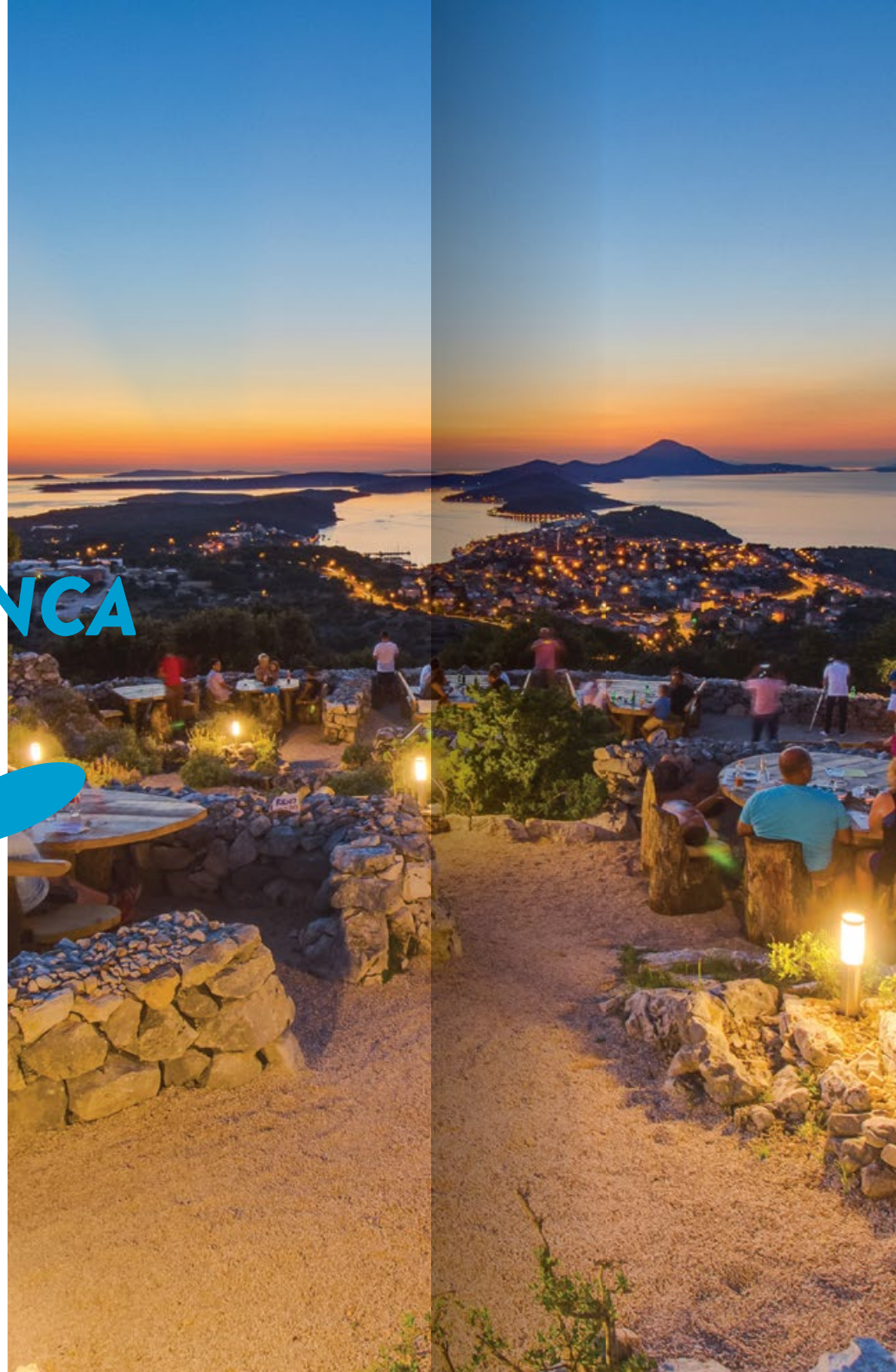
9.

PROVIDENCA

MALI LOŠINJ/UMPINJAK

Na vrhu Umpiljka, brežuljka iznad Malog Lošinja, jedan je sasvim neobičan vidikovac. Pogled od kojeg zastaje dah popraćen je interpretacijskim pločama s pričama o otocima i otočićima koje vidite uokolo. Da se odavde može snimiti najbolja panorama Malog Lošinja, znali su još prvi fotografi u 19. stoljeću.

Absolutely!

10.

KULA

VELI LOŠINJ

Kružnu kulu koja neodoljivo podsjeća na šahovsku figuru izgubljenu među kućama u velošinjskoj luci, sagradili su sami mještani kao obranu od gusara. U njoj je, danas, smješten mali povijesni muzej, a s kruništa na vrhu kule pruža se zanimljiv pogled na samo središte Velog Lošinja.

For sure!

11.

SV. ANTUN OPAT

VELI LOŠINJ

Izgrađena na stijeni iznad ulaza u luku, velošinjska župna crkva izvana djeluje kao utvrda. No, tim je veće iznenađenje prilikom ulaska u nju. Raskošan barokni interijer s akustikom dostojnom koncertne dvorane, bogato su opremile lokalne kapetanske obitelji.

YOU BET I DID IT!

PLAVI SVIJET

VELI LOŠINJ

Lošinjski su dobri dupini zahvaljujući dugogodišnjim radu ovog malog, ali vrlo aktivnog Instituta za istraživanje i zaštitu mora postali poznati diljem Europe. Njihov edukativni centar u središtu Velog Lošinja nezaobilazno je mjesto za sve ljubitelje podmorja i ovih očaravajućih morskih sisavaca.

Done and done!

12.

13. ILOVIČKI KANAL

ILOVIK-SV. PETAR

Dug (2,5 km) i uzak (300 m), zaštićen od svih vjetrova, Ilovički je kanal oduvijek bio "luka spasa," za brojne brodove koji su kroz labirint otočića i hrđi bježali pred zloglasnim kvarnerskim neverama ili pred gusarima, tražeći zaštitu vojne posade u Fortici, utvrdi na Sv. Petru, čije ruševine i danas postoje.

YEAH, I'VE SEEN IT!

JEDAN POSVE NEOBIČAN OTOK

SUSAK

Zamislite stepenastu piramidu od najfinijeg pijeska usred mora – to je otok Susak. Nekada je bio čitav prekriven vinogradima ograđenima trstikom jer na otoku nema kamena. Groždem i vinom se kupovalo sve ostalo – od kamena za gradnju kuća do vune za živopisnu nošnju.

Yes, yes and yes!

14.

“ŽIVA BAŠTINA,,

POLJE

UNIJE

Veliko, ravno i svega par metara visoko Polje kraj Unija na istoimenom otoku djeluje pomalo nestvarno. Nekada se na njemu talasalo žito, a danas visoka trava iz koje tu i tamo proviruju glave ovaca. Na dijelu je Polja do prije nekoliko godina bio otvoren “travnati aerodrom,, za male avione.

YEP, AND IT WAS GREAT!

16. TORAĆ

ČUNSKI

Posljednji stari mlin za masline na Lošinju koji je još uvijek u uporabi nalazi se, ne slučajno, u Čunskom. Posljednjih desetljeća upravo ovdje su obnovljeni stari i zasađeni novi maslinici. U Toraću se svake jeseni, uz puno šale i smijeha, na tradicionalni ručni pogon okreće teško kamenje mlina.

Sure did!

15.

17.

BAŠTINA,,

NEREZINE

U Nerezinama su tradicionalne pjesme i plesovi, običaji i vještine još uvijek dio života, a ne nešto što se samo pokazuje turistima. Uz nezaobilazan zvuk mijeha, Nerezinci i danas slave Muaj, feštu mladosti i proljeća, a njihova regata tradicijskih barki nezaobilazna je “fešta od jedrenja,,.

...And would go again!

18. MOST NA RUČNI POGON

OSOR

Da bi skratili put svojim brodovima, Rimljani su prokopali Kavuađu i umjetno razdvojili otoke Cres i Lošinj. Kanal je toliko uzak, a most tako malen da ih većina ljudi niti ne primjećuje, osim dvaput dnevno kada se most brzo i efikasno, zahvaljujući hidraulici, otvara za plovila na ručni pogon.

YES, MA'AM

18

| MUST SEE | MUST DO | MUST KNOW

GRAD-MUZEJ

OSOR

Osor, nekadašnja prijestolnica cresko-lošinskog otočja, odavno više nije "grad", već neobična kombinacija arheološkog muzeja na otvorenom, idiličnog ljetovališta i sjedišta jednog od najznačajnijih hrvatskih glazbenih festivala. Ovdje je vrijeme doslovno stalo da se odmori malo.

Done!

19.

Nisu sve ovce iste. Creska pramenka je najmanja i najživlja od svih svojih rođakinja. Ovdje je oduvijek, koti se, živi i krepaje (ugiba) pod otvorenim otočnim nebom. Slobodna unutar svog kamenitog pašnjaka ograđenog gromačom, pase i čeka gospodara da joj donese vode i malo suhoga kruha za "desert,,.

...AND CAUGHT SOME SUN, TOO!

20.

"KAMENO CARSTVO," OVACA

USTRINE

DVIJE DESTILERIJE ETERIČNIH ULJA

MARTINŠĆICA

Na samoj obali u središtu Martinšćice i danas stoji kamena zgrada u kojoj su prije sto godina Linardići proizvodili svjetski poznata eterična ulja od kadulje, smilja i lovora. Tradiciju destiliranja lokalnog aromatičnog bilja nastavio je Guerino Kučić na svom slikovitom eko OPG-u.

And even got the oil!

21.

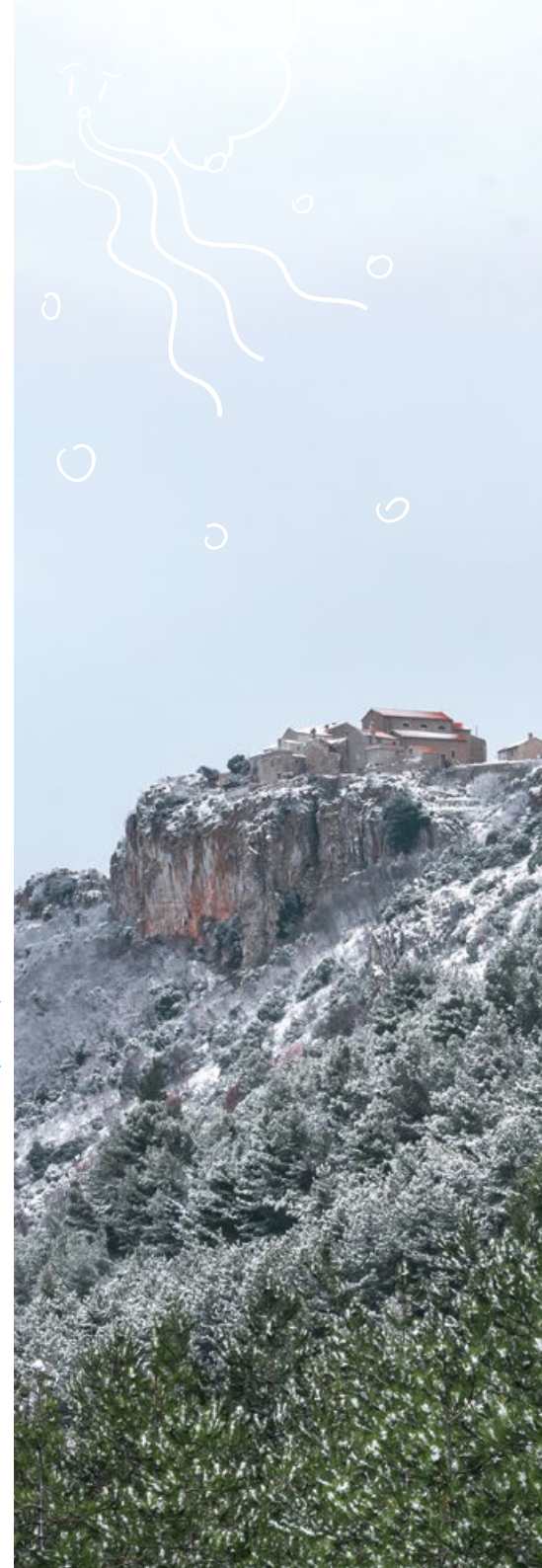
GRAD NA LITICI

LUBENICE

Minijaturni gradić sagrađen na litici koja se vrtoglavo uzdiže iznad mora utemeljili su Rimljani kao stražu nad Kvarnerskim vratima. Lubenice su zadivljujuće mjesto u svako doba godine i u svakojakim vremenskim uvjetima – od zimske "škure bure,, i snijega, do očaravajućih ljetnih zalazaka sunca.

YEP!

22.

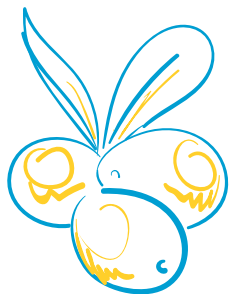

23.

“GRADSKI,, MASLINICI

CRES

Cres se od antike uvijek nalazi na istom mjestu – na obali velike, zaštićene uvale okružene blagim padinama okolnih brda. Na njima su stoljećima uređivane terase i sađene masline, njih stotine tisuća, koje i danas svojom sivozelenom bojom dominiraju idiličnom creskom okolicom.

 Yeah, done!

24.

ORLEC/BELI

Na okomitim liticama istočne creske obale gnijezde se bjeloglavi supovi – zadržavajući, rijetke i strogo zaštićene ptice. Rijetko imaju više od jednog ptića, a i taj zna zbog nespretnosti završiti u moru. Tada ga treba spašavati i nakon oporavka u ornitološkom centru u Belom vratiti u prirodu.

 ...AND IT WAS BEAUTIFUL!

ORNITOLOŠKI REZERVAT

25.

“ČAROBNA ŠUMA,,

TRAMUNTANA

Posljednje što bi čovjek očekivao na tako kamenitom otoku kao što je Cres, gusta je šuma stoljetnih hrastova. Među mnogim orijaškim stablima jedno je posebno – 4 stoljeća star hrast medunac kraj Svetog Petra. U njegovu šuplju nutrinu rado se skrivaju djeca i poneki macmalić.

 And it was magical!

22 str

MUST DO

Probaj ono što je nama "dobar dan,,"!

35 str

PREBROJATI SKALINADU

MALI LOŠINJ-BRDINA/KAŠTEL

Kada iz luke promatrate zvonik župne crkve, čini vam se tako blizu. Međutim, kada od kapele sv. Josipa krenete uz skalinadu – nikad kraja! Istina, stepenice su široke i niske, ali do crkvenog Pjacula ima ih bezbroj. Koliko točno, to ćete morati sami otkriti! Za najizdržljivije – do Kaštela ih ima još puno!

1. YEAH, I DID IT!

3. ZAPJEVATI NEŠTO (OPERNO)

MALI LOŠINJ-JOSIP KAŠMAN

Lošinjan Josip Kašman, čija se bista nalazi u parkiću ispred kapele sv. Antuna, bio je "kralj baritona", svjetske operne scene krajem 19. stoljeća. Talijani su ga nazivali Il Divino (Božanstveni). Ne znamo je li karijeru započeo pjevajući pod nečijim balkonom, no vi možete pokušati – nikad se ne zna.

- Sure, and you should've heard me!

BACITI POGLED U PODMORJE

MALI LOŠINJ-PODVODNI RIBOLOVAC

2. Podvodni ribolovac, kip poznat po lokalnim šalama na račun tijesnih kupaćih gaćica, postavljen je u čast najpoznatijem lošinjskom sportu – ribolovu s podvodnom puškom. Danas je prihvatljivije ribe "loviti", objektivom fotoaparata pa zaronite u neku od lošinjskih uvala i uživajte u velikom plavetnilu.

- Yep, done this too!

NAPITI SE VODE IZ ŠPINE

MALI LOŠINJ-DVA DUPINA

Fontana Dva dupina postavljena je na pjaci 1960. godine u čast izgradnje vodovoda u Malom Lošinju. Kišnicu iz cisterni zamijenila je izvrsna voda iz Vranskog jezera na otoku Cresu koja i danas jednako teče iz svake lošinjske špine i tuša. Napijte se do sita jer bolja je od mnogih voda u boci.

YEAH, AND IT WAS AMAZING!

4.

5.

PREPOZNATI RIBE

MALI LOŠINJ-RIBARNICA

Koliko puta ste u restoranu požalili zbog svog neznanja o ribama? Zato, sutra rano ujutro – ravno u malološinjsku ribarnicu. To je ona lijepa stara kamena zgrada s plavim vratima i prozorima na samoj pjaci! Fotografirajte najmanje pet vrsta riba, pitajte prodavače kako se zovu, proguglajte ih i zapamtite.

I DID THIS, TOO!

ZADNJE ŠTO BI ČOVJEK OČEKIVAO NA JEDNOM
TAKO KAMENITOM OTOKU KAO STO JE CRES JE
GUSTA ŠUMA STOLJETNIH HRASTOVA

ZAGRLITI BOR

ČIKAT-AMBROZ HARAČIĆ

Lošinj je danas jedan od najšumovitijih otoka na Jadranu, ali ne zahvaljujući prirodi, već profesoru Haračiću koji je prije 1886. pokrenuo pošumljavanje golog otočnog krša. Samo u prvih šest godina posađeno je pola milijuna sadnica alepskih borova od kojih je sačuvano čak 300 000. Dio njih preživio je sve suše, olujne vjetrove i nevere kroz dugih 130 godina. Njihova se golema debla i danas uzdižu visoko nad uređenim šumskim stazama i obalnim šetnicama Čikata gdje ih s ponosom promatra „zeleni profesor“, brončana statua Ambroza Haračića. Pronađite „svoj“, bor i čvrsto ga zagrlite jer zagrlivši ga, zagrlili ste samu dušu Lošinja.

Yeah, and I would do it again!

6.

7. VIDJETI DUPINA

(“PROMATRANJE DUPINA,“)

VELI LOŠINJ

Gledali ste ih u filmovima i znate puno o njima, ali nikada ih niste vidjeli u živo, na moru? Nema problema! Pridružite se ekipi iz Instituta “Plavi svijet,“ u Velom Lošinju na njihovom brodu i krenite u potragu za lošinjskim dupinima. Velika je šansa da ćete ih zaista i vidjeti.

Yeah, and I loved them!

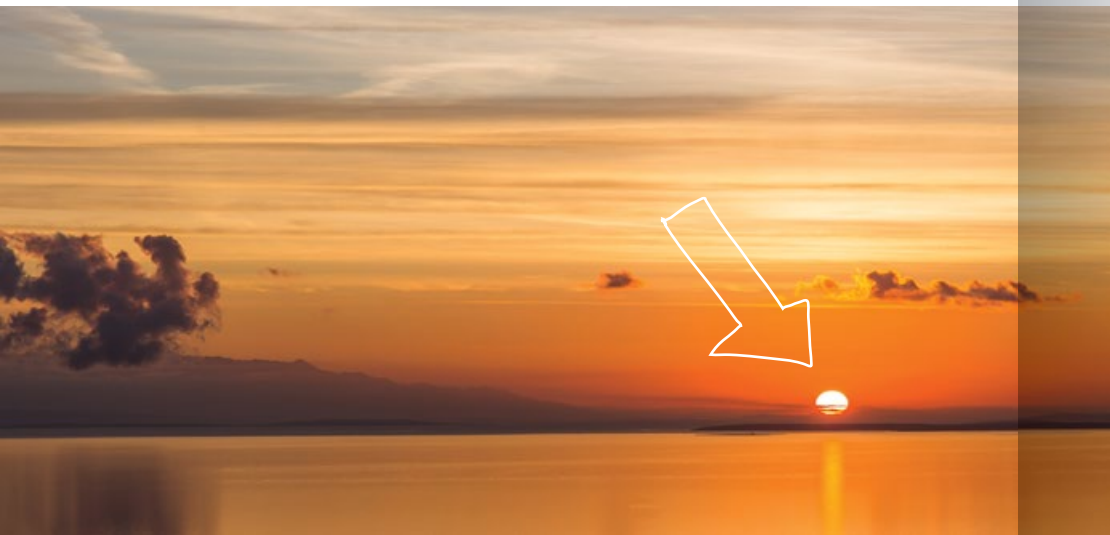

PREPUSTITI SE ROMANTICI

MALI LOŠINJ/VELI LOŠINJ-LUNGOMARE

Šetnica koja pod borovima vijuga samom obalom između Malog i Velog Lošinja kao stvorena je za dugu šetnju u dvoje. Lijepa u svako doba dana i noći, mami parove da se na diskretno postavljenim klupicama prisjete prvog poljupca. I drugog, trećeg... na svakoj klupici ispočetka.

Yeah, and it was great! 8.

POZDRAVITI SUNCE

POGLED / UMPILJAK

Lošinj je jedan od najsunčanijih jadranskih otoka. Izdužen i relativno nizak, otok se zbog odsjaja sunca u moru doslovno kupa u obilju svjetlosti. Nemojte zato propustiti dočekati zoru na vrhu Pogled (iznad uvale Mrtvaška) ili suton na Umpiljku (vidikovac Providenca) i snimiti taj spektakl.

YES, AND WILL DO IT AGAIN!

11. IGRATI SE U PIJESKU

SUSAK-VELI BOK

Voljeli ste se kao dijete igrati u pješčaniku dječjeg vrtića? Tada je otok Susak, sav od pijeska finog kao puder, pravo mjesto za vas. Na najpoznatijoj sušćanskoj plaži zvanj Veli bok možete do mile volje graditi kule u pijesku, zakopavati se u njega, crtati i pisati poruke. Ne zaboravite ponijeti svoju kanticu i lopaticu.

I MADE A CASTLE!

UPOZNATI VJETROVE

VELI LOŠINJ-SV. IVAN

Na lošinjskom otočju zrak je uvijek u pokretu. Koji vjetar puše, najbolje možete osjetiti na vrhovima brda, kao što je npr. Sveti Ivan iznad Velog Lošinja. Sa sjeveroistoka puše bura i donosi sol s Kvarnerića. S juga puše jugo i donosi visoke valove. Sa zapada, ljeti, puše maestral i donosi osvježenje.

Yeah, i know them by name! 10.

12.

LEŽATI NA ALGAMA I GLEDATI GALEBOVE

UNIJE

U velikoj unijskoj uvali olujna juga su iznad duge plaže od finog šljunka nanijela debeli sloj algi ili, točnije rečeno, suhe morske trave. Nema većeg gušta (užitka), no nakon osvježavajućeg kupanja leći na taj prirodni krevet i kroz trepavice promatrati galebove kako kruže uokolo i klikću... te zadržimati.

Of course I did!

13. PREPJEŠAČITI OTOK

VELE SRAKANE

Malo se ljudi može pohvaliti činjenicom da su propješačili čitav jedan otok ili barem otočić. Ako i vi želite ući u to birano društvo, otidite na Vele Srakane i laganim korakom prošetajte od pristaništa do vrha Vela straža. Gore se odmorite u sjeni maslina, jedinih stabala na otoku. Zaslužili ste!

THIS WAS A TOUGH ONE!

OSVOJITI GRADINU

ČUNSKI-POLANŽA

Na svim istaknutijim otočnim vrhovima naići ćete na ostatke prapovijesnih gradina, primitivnih utvrda koje su stoljećima, pa i tisućljećima, služile za stanovanje ili kao zaklon od pljačkaša s mora. Jedna je od najočuvanijih gradina Polanža s koje se pruža panoramski pogled na središnji dio otoka Lošinja.

YEAH, I MADE IT!

14.

15. POZVONITI “ZA DOBRU PLOVIDBU,,

OSORŠČICA-SV. NIKOLA

Otok Lošinj nalik je velikom brodu s komandnim mostom na Osorščici kojim, s istoimenog vrha, “zapovijeda,, sv. Nikola, zaštitnik pomoraca i putnika. Uspon na ovu malu, ali vrlo slikovitu otočnu planinu (588 m n.v.) vrijedan je impresivnog panoramskog pogleda na otok Lošinj i okolno otočje. Na vrhu sv. Mikula dočekat će vas otvorena vrata male kapele koja su, tko zna koliko puta, kroz povijest rušena olujama i ponovno podizana marljivim rukama otočana. U srednjem je vijeku u blizini postojao i samostan sv. Nikole čiji su redovnici živjeli pustinjačkim životom. Uđite u kapelu, sjetite se da smo svi mi putnici na moru života i pozvonite što jače možete “za dobru plovidbu,,

Yeah. I rang the bell!

16.

“POČI U LOV,, S ARTEMIDOM

HALMAC /TARŽIĆ

Negdje između Halmaca i Taržića, u onim gustim šumama uokolo pitomih livada ispod Osorščice, skrivaju se ostaci Artemidinog hrama iz mitske potrage za Zlatnim runom. Ako pred vas iskoči koji jelen ili košuta ili možda projuri kuna, ulovite ih fotoaparatom.

DID IT AND HAVE PHOTOS TO PROVE IT!

18. POGLADITI KUNU

OSOR-SPOMENIK KUNI

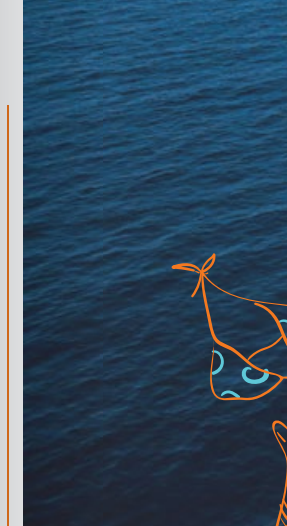
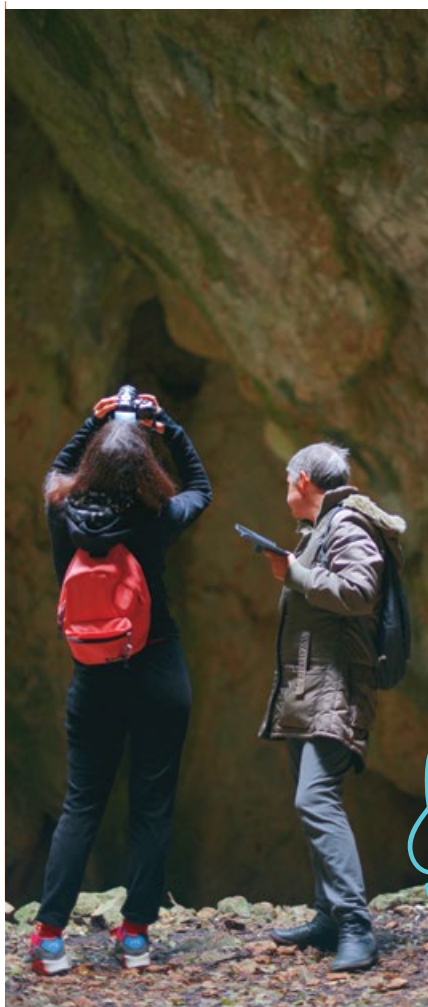
Osor je poznat po brojnim brončanim kipovima na otvorenom. Svi su posvećeni glazbi i glazbenicima osim jednoga, posvećenoga kuni. Nekada se njezinim krznom plaćalo poreze, a danas novčanicama s njezinim imenom. Pogladite brončanu zvjerčicu da vam kune ne "bježe," iz novčanika.

DID IT, AND NOW I'M RICH!

17. SIĆI U "PANTEON," PUNTA KRIŽA-JAMINA SREDÍ

Na pola puta između Osora i Punte Križa, zapadno od vrha Vela straža, usred puste zaravni kojom se lako zaluta, iako je staza markirana, nalazi se neobična jama u kojoj su ljudi živjeli tisućama godina. Provcucite se kroz nizak ulaz i uđite u čudesan prostor nalik rimskom Panteonu.

Yes and I wasn't scared at all!

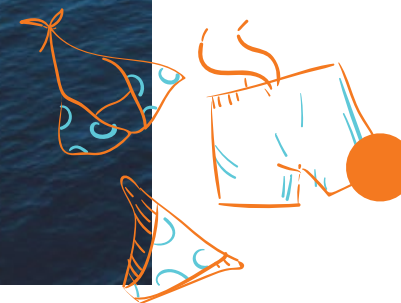

19.

OTIĆI NA NOĆNO KUPANJE

Kada ljeti dnevna žega dosegne vrhunac, a more postane toplo kao jacuzzi, vrijeme je za noćno kupanje. Ručnik oko vrata i pravac na more. Iznad vas je samo zvjezdano lošinjsko nebo, oko vas mir i tišina... Čak vam ne treba ni kupaći kostim.

Did I? Yes, I did.

FEŠTATI S LOKALNIM LJUDIMA

20.

Nema boljeg načina da upoznate lokalna mjesta, ljude i običaje od fešti na njihove svece zaštitnike; u Osoru na sv. Gaudencija (1. 6.), u Punt Križa na sv. Ivana (29. 6.), u Iloviku na sv. Petra i Pavla (29. 6.), u Nerezinama na sv. Mariju Magdalenu (22. 7.), u Svetom Jakovu na sv. Jakova (25. 7.)...

Yeah, I loved it!

36 str.

MUST Know

Ako ovo znate, možete reći da ste domaći :D

57 str.

1. 1 OTOK! 2 OTOKA! 3 OTOKA?

Prvotno jedinstven otok Rimljani su umjetno prokopanim kanalom kraj Osora i razdvojili u dva otoka – Cres i Lošinj. Oko 2000 godina kasnije prokopan je i drugi kanal, onaj na ulazu u Mali Lošinj. Mostovi preko oba kanala otvaraju se dva puta dnevno. Tada brodovi imaju prednost kako je to oduvijek i bilo.

PRVOTNO JEDINSTVEN OTOK
RIMLJANI SU UMJETNO
PROKOPANIM KANALOM KRAJ
OSORA RAZDVOJILI U DVA
OTOKA – CRES I LOŠINJ.

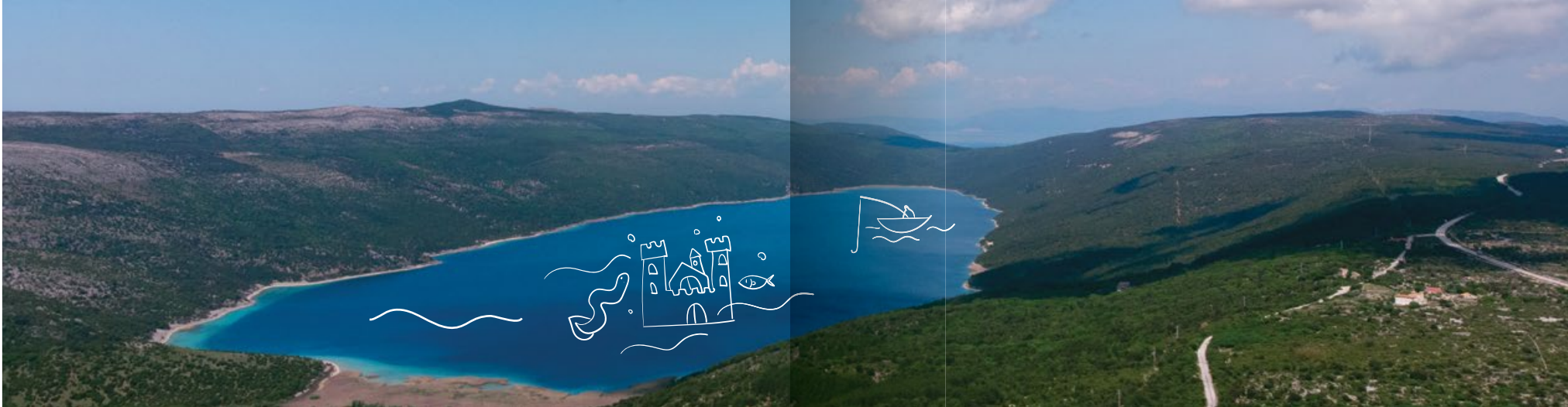
2. ● VELIČINA JE RELATIVAN POJAM

Dugo vremena Krk je bio najveći otok na Jadranu dok ga odnedavno za 0,5 km² nije „prestigao“, otok Cres. Kako? Creske obale su strmije pa ga podizanje razine mora manje „poplavljuje“, Veli Lošinj je, kako mu i samo ime kaže, dugo bio veći od Maloga Lošinja. Bio – jer danas je manji. Zašto? Zbog luke.

3. OTOK-VINOGRAD

Kada je krajem 19. stoljeća filoksera uništila većinu mediteranskih vinograda, Susku se posrećilo jer se ova pošast nije mogla razviti na njegovom pjeskovitom tlu. Kako je potražnja za groždem i vinom bila velika, Sušćani su čitav svoj otok pretvorili u veliki vinograd i – obogatili se.

VRA- NSKO JEZERO

4.

“NAJSJEVERNJI JUG,”

Kraj Vodica na otoku Cresu prolazi 45° paralela, sredina između Sjevernog pola i ekvatora. Čitav Mediteran je puno južnije, no ne i susjedni otok Lošinj sa svojom eumediteranskom (pravom mediteranskom) klimom. Zahvaljujući udaljenosti od kopna i jakom utjecaju mora, na Lošinj su svoju sjevernu granicu rasta ima čitav niz biljnih vrsta (crnika, mirta, naranče, limuni...). Zimi grijan toplim morskim strujama, ljeti osvježavan povjetarcem s mora, uvijek osunčan i nikad previše suh, Lošinj je pravi mediteranski otok – “najsjeverniji jug,” Europe. Njegova klima je unatoč svim klimatskim promjenama ostala blaga i ljekovita.

5.

6.

PARK ŠUMA ČIKAT

Prije 130 godina profesor Ambroz Haračić potaknuo je pošumljavanje tada gole okolice Malog Lošinja. U svega šest godina posađeno je pola milijuna sadnica alepskog bora. Većina sadnica preživjela je zahvaljujući ženama koje su ih zalijevale prvih godina. Danas je to zaštićena park-šuma Čikat.

7. MAGRIŽ - SMILJE

(LAT. HELICHRYSUM ITALICUM)

Skroman i neupadljiv sivozeleni grm, po kojem intenzivno miriše otočni kamenjar, ljeti procvate zlatnožutim cvjetićima “koji nikada ne venu,„ Iz njih je 1908. godine Andrija Linardić mlađi u Martinšćici destilirao prvo skupocjeno i ljekovito eterično ulje smilja.

Veliko, duboko i kristalno čisto jezero usred inače bezvodnog otoka Cresu hidrološki je fenomen bez premca. Površina mu je oko 13 m iznad površine mora s kojim je negdje u dubini i povezano (jegljuje!). Jezero je glavni izvor izvršne pitke vode pa mu je pristup ograničen.

MORSKE LIVADE

Tamne mrlje na inače tirkiznom pješčanom dnu lošinjskog akvatorija livade su posidonije (lat. *Posidonia oceanica*), morske trave među čijim se dugim vlatima mrijesti, raste, hrani i živi preko 100 vrsta riba. Posidonija raste jako sporo, stoljećima, pa je ugrožena ilegalnim sidrenjem.

8.

CRESKI BJELOGLAVI SUPOVI

Veličanstvene ptice koje u grupicama kruže nebom iznad otoka Cres a bjeloglavi su supovi (lat. *Gyps fulvus*). Unatoč veličini (raspon krila do 280 cm, visina oko 100 cm) potpuno su bezopasne jer se hrane isključivo mrtvim životinjama. Rijetki i ugroženi, supovi su strogo zaštićena vrsta.

10.

11.

TKO TO TAMO GMIŽE?

Ako u šetnji cresko-lošinjskim otočjem naidete na zmiju – ne bojte se. Najvjerojatnije se uopće ne radi o zmiji već o bezopasnim "gušterima bez nogu," – sljepićima i blavorima. Ovdje su i prave zmije redom neotrovne kao npr. crvenkrpica (lat. *Elaphe situla*), jedna od najljepših europskih zmija.

LOŠINJSKI DOBRI DUPINI

9.

Dobrih dupina (lat. *Tursiops truncatus*) ima po cijelom Jadranu, no jedino lošinjski nigdje ne seli. Grupa od njih 180-ak stalno živi u ovim vodama pa ih znanstvenici i ljubitelji mora već dugo poznaju "po imenu," tj. ožiljcima na leđnoj peraji. Vole društvo, ali ne i buku brodskih motora.

12.

SVETI GAUDENCIJE

Zaštitnik cresko-lošinjskog otočja je sv. Gaudencije, osorski biskup i asket iz 11. st. Uz njega su vezane brojne legende od kojih je najpoznatija ona o protjerivanju otrovnih zmija s ovih otoka. Na slikama ga se zato uvijek prikazuje sa zmijom te ga se smatra zaštitnikom od ugriza zmija otrovnica.

13.

TRI USPONA I PADA GRADA OSORA

Osor, stara prijestolnica cresko-lošinjskog otočja, svoj prvi uspon doživio je u antici. Bogat i dobro utvrđen grad ipak nije odolio napadima Saracena koji su ga u 9. st. opljačkali i spalili. Obnovljen na antičkim razvalinama, Osor je ponovno procvao pod hrvatskim vladarima. Nakon duge opsade i pljačke Genovežana krajem 14. st. Osor je bio toliko devastiran da su Mlečani obnovili samo polovicu grada i u njoj sagradili novu katedralu. Treći procvat bio je kratkog daha. Zbog promjene plovidbenih ruta brodovi više nisu trebali njegov kanal i luku, a pojavila se i malarija. Osor je na kraju "pregazilo vrijeme,,

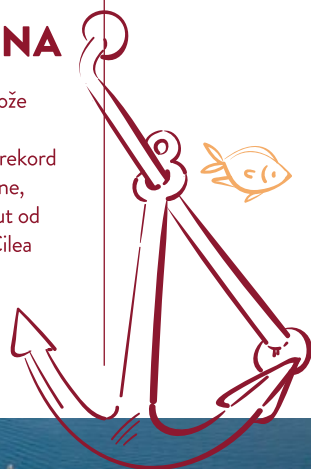

LOŠINJSKI POMORCI

ALDEBRANT PETRINA

Tko preživi olujnu buru na Kvarneru, taj može jedrima oploviti svijet. Vještina lošinjskih pomoraca bila je legendarna kao i brzinski rekord kap. Aldebranta Petrine koji je 1906. godine, na jedrenjaku "Contessa Hilda", morski put od Trsta preko rta Dobre nade i Pacifika do Čilea prejedrio za samo 94 dana.

14.

16. LOŠINJSKI JEDRILIČARI
AGOSTINO STRAULINO

"Ploviti se mora, a jedrenje je gušt,,," rekli bi Lošinjani. Još krajem 19. st. od obične male pasare napravili su prvi jedriličarski "bolid,,," i natjecali se u Baldagušti. Na pasari se jedrenju naučio i Agostino Starulino, legendarni lošinjski zlatni olimpijac i kasnije talijanski admiral.

LOŠINJSKI BRODOGRADITELJI
NIKOLA MARTINOLIĆ

U prostranoj je malološinjskoj luci prije 150 godina djelovalo čak pet brodogradilišta u kojima je u samo 30-ak godina sagrađeno gotovo 250 brodova. Među njima je i 60 m duga nava "Imperatrice Elisabetta,,," najveći jedrenjak sagrađen 1875. godine na Mediteranu, djelo genijalnog Nikole Martinolića.

15.

www.visitlosinj.hr

LOŠINJSKI TIP KUĆE

Kada im je zbog velike potražnje za drvom u brodogradnji ponestalo dugih krovnih greda, Lošinjani su "okrenuli", krovove svojih kuća i stvorili originalnu "lošinjsku kuću", kratkog sljemena i jako širokog pročelja. Jedini ukras ovih jednostavnih kuća bili su maštoviti dimnjaci i lijepa dvorišta s vrtovima.

18.

PRVI LOŠINJSKI TURISTI/ NADVOJVODA 9. KARLO STJEPAN

Prvi turist u Velom Lošinju bio je habsburški nadvojvoda Karlo Stjepan. Zaljubljenik u jedrenje i slaboga zdravlja, već je nakon prvog dolaska 1885. godine "bacio sidro,, u ovom lijepom pomorskom gradiću i u njemu provodio zime sljedećih 30 godina. Za njim je došlo pola bečkoga dvora...

19.

SUŠĆANSKA NOŠNJA

Izvorna, svečana sušćanska narodna nošnja nije bila tako kratka i fluorescentnih boja kakvom je danas poznajemo. Promijenila se u ranom 20. st. pod utjecajem mode i ukusa sušćanskih iseljenika u Americi, no i dalje fascinira brojem uštirkanih podsuknji i gomilom svjetlucavih ukrasa.

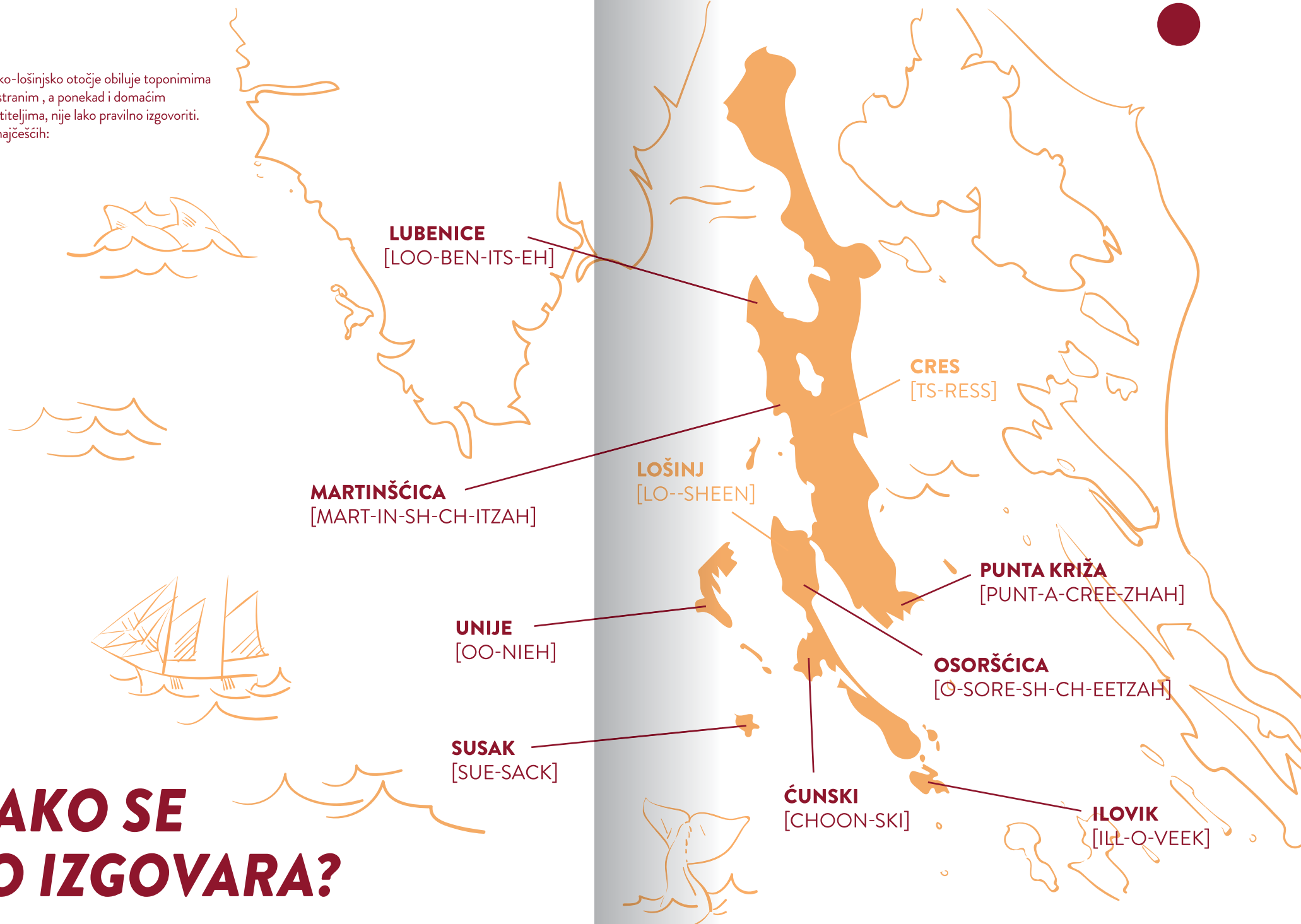
20.

MIJEH I HARMONIKA

Tradicionalni glazbeni instrument lošinjskih sela je mije - otočne gajde napravljene od ovcje kože. Njihov prodoran, praiskonski zvuk još se može čuti na lokalnim feštama kao i zvuk lošinjskog "gradskog instrumenta,, - harmonike. Valceri i polke neizostavni su dio karnevalskog vremena.

Cresko-lošinjsko otočje obiluje toponimima koje stranim, a ponekad i domaćim posjetiteljima, nije lako pravilno izgovoriti. Evo najčešćih:

KAKO SE TO IZGOVARA?

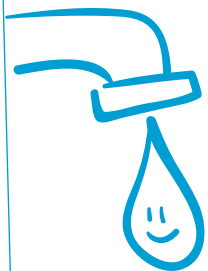

22. LOŠINJSKA NEPISANA PRAVILA

1

PIJ VODU IZ ŠPINE

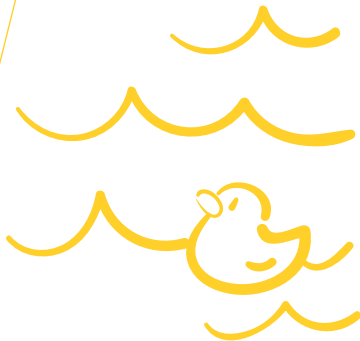
pitka je i dobra.

2

ČUVAJ VODU

ne hladi se pod tušem
već u moru.

3

NE BACAJ SMEĆE PO PRIRODI

ponesi ga sa sobom i baci u kantu.

4

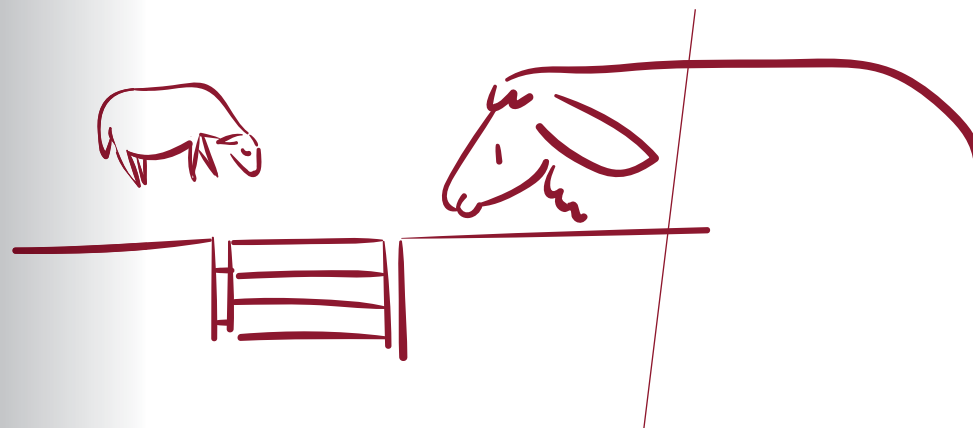
AKO VIDIŠ ILI OSJETIŠ DIM U ŠUMI, ODMAH ZOVI VATROGASCE (112).

5

ZATVORI LESU ZA SOBOM

da ovce ne pobjegnu.

6

VOZI OPREZNO NOĆU

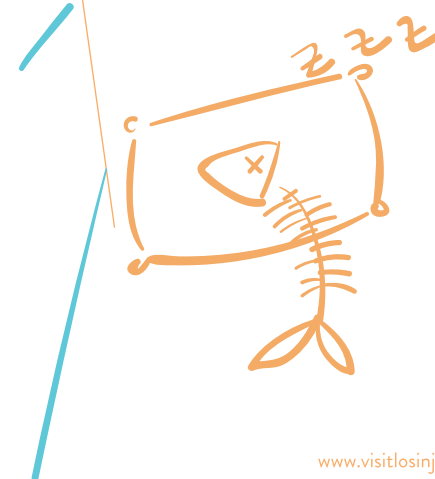
jer ovce vole spavati nasred ceste.

7

NAKON RUČKA ODRIJEMAJ POLA SATA

dobro je za zdravlje.

IMPRESSUM:

NAKLADNIK:

Turistička zajednica Grada Malog Lošinja

ZA NAKLADNIKA:

Dalibor Cvitković

GRAFIČKO OBLIKOVANJE
I PRIPREMA ZA TISAK:

Kuharić Matoš

FOTOGRAFIJE:

Ivan Brčić

Siniša Gulić

Antonio Pavela

Sandro Puncet

Hrvoje Serdar

Sandro Tariba

Blue World Institute

Lošinj Hotels & Villas

Lošinjški muzej

arhiva TZGML

© TZGML 2019.

LOŠINJ - EUROPSKI OTOK SPORTA 2020.

LOŠINJ

ISLAND OF VITALITY

Turistička zajednica
Grada Malog Lošinja

Priko 42
HR – 51550 MALI LOŠINJ

+385 51 231 884

+385 51 231 547

losinj@visitlosinj.hr

visitlosinj.hr